

Til:	Programrådet i sosiologi
Fra:	Undervisningsleder i sosiologi
Sakstype:	Vedtakssak
Møtedato:	27.10.2021
Notatdato:	20.10.2021
Saksbehandler:	Sara Fanny Maria Kvamme-Vik

SAK 5 (saksnr. 48/21) Opprettelse av nytt SOS-BA emne

Emnebeskrivelse:

Skoler og universiteter bidrar til å sosialisere borgerne, de overfører kultur over generasjonene, og bidrar til å sortere og selektare folk til jobber i forskjellige sektorer og på ulike nivåer i samfunnshierarkiet. Utdanningssystemet har over tid blitt stadig mer omfattende og spesialisert, samtidig som adgangen til høystatusjobber i økende grad krever utdanningskvalifikasjoner.

På dette emnet får du oversikt over hovedtemaer i utdanningssosiologi i et komparativt perspektiv. Blant spørsmålene som diskuteres er: Hvorfor har de med høy utdanning lettere tilgang til jobber med høy inntekt og status? Hva betyr det at stadig flere får utdanning for utdanningens verdi på arbeidsmarkedet? Hva lærer elevene på eliteskoler? Hva betyr klassebakgrunn, minoritetsbakgrunn og kjønn for hva slags utdanning man får? Hvordan er ulikhet i utdanningsoppnåelse langs disse dimensjonene endret over tid? Hva er de sosiologiske teoriene og perspektivene om årsaker til utviklingen i utdanningssystemet, om konsekvenser av utdanning, og om ulikhet i utdanningsoppnåelse? Hvilken betydning har lærere for elevenes læring og for skolens sortering og seleksjon? Hvilke tiltak og reformer er brukt for å bedre skolens virkemåte, og hva er konsekvensene av disse tiltakene?

Pensum gir introduksjon til utdanningssosiologien, samt klassiske og moderne bidrag til utdanningsforskningen.

Hva lærer du?

- Du får oversikt over forskning om endringer over tid når det gjelder ulikhet i utdanningsoppnåelse mellom sosiale klasser, minoriteter og majoritet, og mellom kjønn.
- Du får en forståelse av at ulikheter i rekrutteringen til høyere utdanning kan forklares både med prestasjoner og med ulikheter i valg.
- Du får oversikt over tendenser og endringer i det norske utdanningssystemet, når det gjelder organisering, oppbygning og utbredelse.
- Du får kunnskap som gjør deg i stand til å se utviklingstrekk i Norge i perspektiv til andre land.
- Du får oversikt over teoretiske posisjoner i makrososiologiske forklaringer av variasjoner i utdanningssystemer og drivkrefter bak endringer,

- Du får oversikt over teoretiske posisjoner i mikrososiologiske forklaringer av ulikheter i utdanningssystemet.
- Du får oversikt over nyere forskning om lærernes betydning for prestasjoner i ulike elevgrupper.
- Du får oversikt over skolereformer, og hva som ønskes oppnådd med slike reformer.
- Du får kunnskap om norske skolereformer, og om i hvilken grad disse reformene kan knyttes til strømninger i internasjonal skolepolitikk.

Skissert pensum

Vi bruker Brint, Steven (2017). *Schools and societies*, som grunnbok på emnet. Denne suppleres av *Utdanningssosiologi*, av Heggen, Helland og Lauglo, som også gir en oversikt over norske forhold. I tillegg brukes en rekke artikler for å gå mer i dybden på teoretiske perspektiver og norske forhold. Vi legger også ved en liste over anbefalt tilleggslitteratur som gir oppdatert kunnskap om ulike sider ved utdanningssystemet i Norge.

Emnekode: SOS2150

Tittel: Utdanningssosiolog - teori og virkelighet i utdanningssamfunnet

Emneansvarlig: Marianne Nordli Hansen

Evalueringsform: 4-timers skoleeksamen

Obligatorisk aktivitet: nei

Tilbys til hvilke studenter: åpent for alle, del av 40-gruppen.

Krav til forkunnskap: ingen

Undervisningsspråk: norsk

Undervises når og hvor ofte: Vårsemesteret hvert år, går første gang våren 2023

Vedtaksforsalg

Programrådet vedtar opprettelsen av SOS2150 - Utdanningssosiolog - teori og virkelighet i utdanningssamfunnet.